

Jaarverslaggeving 2016

Stichting Slingeland Ziekenhuis

INHOUDSOPGAVE

Pagina

5.1 Jaarrekening 2016

5.1.1	Balans per 31 december 2016	3
5.1.2	Resultatenrekening over 2016	4
5.1.3	Kasstroomoverzicht over 2016	5
5.1.4	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	6
5.1.5	Toelichting op de balans per 31 december 2016	13
5.1.6	Mutatieoverzicht materiële vaste activa	20
5.1.7	Mutatieoverzicht financiële vaste activa	21
5.1.8	Overzicht onderhanden en gereedgekomen projecten ultimo 2016	22
5.1.9	Overzicht langlopende schulden ultimo 2016	24
5.1.10	Toelichting op de resultatenrekening over 2016	25

5.2 Overige gegevens

5.2.1	Statutaire regeling resultaatbestemming	36
5.2.2	Nevenvestigingen	36
5.2.3	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	36

5.1 JAARREKENING

5.1 JAARREKENING

5.1.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2016
(na resultaatbestemming)

	Ref.	31-dec-16	31-dec-15
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1	62.125	66.419
Financiële vaste activa	2	11.734	12.939
Totaal vaste activa		<u>73.859</u>	<u>79.358</u>
Viottende activa			
Vorraden	3	2.742	2.705
Debiteuren en overige vorderingen	4	23.263	25.409
Liquide middelen	5	27.222	31.829
Totaal viottende activa		<u>53.227</u>	<u>59.943</u>
Totaal activa		<u><u>127.086</u></u>	<u><u>139.301</u></u>
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Kapitaal	6	1.861	1.861
Algemene en overige reserves		41.485	38.886
Totaal eigen vermogen		<u>43.346</u>	<u>40.747</u>
Voorzeningen	7	10.316	9.369
Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	8	29.353	37.330
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	9	6.973	8.459
Schulden uit hoofde van financieringoverschot	10	7	3.793
Overige kortlopende schulden	11	37.091	39.603
Totaal kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)		<u>44.071</u>	<u>51.855</u>
Totaal passiva		<u><u>127.086</u></u>	<u><u>139.301</u></u>

5.1.2 RESULTATENREKENING OVER 2016

	<u>Ref.</u>	<u>2016</u> €	<u>2015</u> €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties	14	154.355	152.955
Subsidies	15	3.974	4.022
Overige bedrijfsopbrengsten	16	8.081	6.778
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>166.410</u>	<u>163.755</u>
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	17	79.481	76.304
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	18	12.318	12.149
Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten	19	25.149	21.964
Overige bedrijfskosten	20	45.411	46.069
Som der bedrijfslasten		<u>162.359</u>	<u>156.486</u>
BEDRIJFSRESULTAAT		4.051	7.269
Financiële baten en lasten	21	-1.452	-973
RESULTAAT BOEKJAAR		<u><u>2.599</u></u>	<u><u>6.296</u></u>
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		<u>2.016</u> €	<u>2015</u> €
Toevoeging/(onttrekking):			
Algemene / overige reserves		<u>2.599</u>	<u>6.296</u>
		<u><u>2.599</u></u>	<u><u>6.296</u></u>

5.1.3 KASSTROOMOVERZICHT OVER 2016

Ref.	€	2016 €	€	2015 €
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Bedrijfsresultaat		4.051		7.269
Aanpassingen voor:				
- afschrijvingen en overige waardeverminderingen	12.318		12.149	
- mutaties voorzieningen	<u>947</u>		<u>382</u>	
		13.265		12.531
Veranderingen in werkkapitaal:				
- voorraden	-37		-86	
- vorderingen uit hoofde van transitie-regeling	0		1.303	
- mutatie onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	-1.486		-310	
- vorderingen	2.146		-9.840	
- vorderingen/schulden uit hoofde van financieringstekort respectievelijk -overschot	-3.786		-624	
- kortlopende schulden (excl. schulden aan banken, behoudens rekening courant-krediet)	<u>-6.826</u>		<u>-9.789</u>	
		<u>-9.989</u>		<u>-19.346</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		<u>7.327</u>		<u>454</u>
Ontvangen interest	910		825	
Betaalde interest	<u>-2.398</u>		<u>-1.798</u>	
		<u>-1.488</u>		<u>-973</u>
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		<u>5.839</u>		<u>-519</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investeringsmateriële vaste activa	-8.024		-11.980	
Resultaat deelnemingen	707		0	
Aflossing leningen u/g	586		586	
Investerings in overige financiële vaste activa	<u>-88</u>		<u>-633</u>	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		-6.819		-12.027
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Aflossing langlopende schulden	<u>-3.627</u>		<u>-4.692</u>	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		-3.627		-4.692
Mutatie geldmiddelen		<u><u>-4.607</u></u>		<u><u>-17.238</u></u>
Stand geldmiddelen per 1 januari		31.829		49.067
Stand geldmiddelen per 31 december		<u>27.222</u>		<u>31.829</u>
Mutatie geldmiddelen		-4.607		-17.238

Toelichting:

Er is gebruik gemaakt van de indirecte methode.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.1 Algemeen

Algemene gegevens en groepsverhoudingen

Stichting Slingeland Ziekenhuis is statutair (en feitelijk) gevestigd te Doetinchem, op het adres Kruisbergseweg 25, en is geregistreerd onder KvK-nummer 41046810.

De belangrijkste activiteiten zijn het exploiteren van een algemeen ziekenhuis.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2016, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2016.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi, de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving RJ 655, Titel 9 BW2 en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Specifieke aandachtspunten jaarrekening 2016 medisch specialistische zorg

Inleiding

De landelijke onzekerheden met betrekking tot de omzetverantwoording voor instellingen voor medisch specialistische zorg (ziekenhuizen, UMC's en ZBC's) zijn de afgelopen jaren verder verminderd. Sinds het jaar 2012 is sprake van landelijke onzekerheden rondom de omzetverantwoording. In 2014 zijn de risico's drastisch afgenomen met de invoering van de vaststelling van de uitkomsten van het expertonderzoek naar de omzetverantwoording 2012 en 2013 en de vaststelling van transitiebedragen. In 2015 en 2016 zijn de risico's verder verminderd.

De resterende in de jaarrekening 2016 van toepassing zijnde (landelijke) aandachtspunten voor Stichting Slingeland ziekenhuis hebben betrekking op:

1. Afwikkeling rechtmatigheidscontroles MSZ 2015 en evt. eerdere jaren;
2. Rechtmatigheidscontroles MSZ 2016;
3. Toerekening van de contractafspraken met de zorgverzekeraars op schadejaar aan het boekjaar en afwikkeling oude jaren;
4. overgangsregeling kapitaallasten;

Bij de omzetbepaling van de DBC zorgproducten en overige zorgproducten heeft Stichting Slingeland ziekenhuis de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gehanteerd zoals opgenomen in 5.1.4.3 van deze jaarrekening. Hierbij zijn de uitkomsten van het aanvullend omzetonderzoek 2016 meegenomen en is de "Handreiking Rechtmatigheidsonderzoek 2016 Medisch Specialistische Zorg" gevolgd.

Toelichting (landelijke) onzekerheden jaarrekening 2016

De van toepassing zijnde (landelijke) aandachtspunten in de jaarrekening 2016 zijn (inclusief de status hiervan) hierna toegelicht voor Stichting Slingeland ziekenhuis:

1. Afwikkeling rechtmatigheidscontroles MSZ 2015

Stichting Slingeland ziekenhuis heeft de over de uitkomsten van het zelfonderzoek 2015 finale overeenstemming bereikt met de zorgverzekeraars. De uitkomsten van de onderhandelingen hierover met de zorgverzekeraars zijn verwerkt in deze jaarrekening en dit heeft niet geleid tot materiële wijzigingen van de in de jaarrekening 2015 opgenomen nuancerings.

2. Rechtmatigheidscontroles MSZ 2016

De NFU, NVZ en ZN hebben een Handreiking Rechtmatigheidsonderzoek MSZ 2016 gepubliceerd. Door de NZa is niet bevestigd dat deze handreiking in overeenstemming is met publiekrechtelijke regelgeving, waarmee een inherent risico blijft bestaan. Deze rechtmatigheidscontroles worden beoordeeld door de representerende zorgverzekeraars. Op basis van dit oordeel zullen alle verzekeraars gezamenlijk over de rechtmatigheid van de facturatie 2016 concluderen. De instelling heeft, voor de jaarrekening deels op basis van een risicoanalyse, onderzoek verricht naar de risico's die voor Stichting Slingeland ziekenhuis materieel zijn. In deze risicoanalyse zijn de uitkomsten van eerder uitgevoerde aanvullende omzetonderzoeken en beschikbare overige in- en externe controles betrokken. Ook is een inschatting gemaakt van de DCM-controles over 2015 resp. 2016 op basis van informatie van de zorgverzekeraars en eigen inschattingen.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Daarnaast is Stichting Slingeland ziekenhuis bezig op basis van deze handreiking het onderzoek inzake 2016 af te ronden. De voorlopige uitkomsten zijn betrokken bij het opstellen van deze jaarrekening en het inschatten van de risico's die voortvloeien uit geconstateerde onjuiste registraties en/of declaraties, rekening houdende met de contractafspraken met zorgverzekeraars. Naar verwachting volgt in het najaar 2017 uitsluitel over dit onderzoek. Dit kan naar verwachting van de raad van bestuur van Stichting Slingeland ziekenhuis leiden tot niet-materiële, nagekomen baten of lasten. Waar nodig heeft Stichting Slingeland ziekenhuis nuanceringen geboekt. Doelmatigheidscontroles over 2016 zullen door de zorgverzekeraars nog uitgevoerd (kunnen) worden. Stichting Slingeland ziekenhuis gaat er van uit dat dit geen financieel effect met terugwerkende kracht heeft. De NZa heeft in het landelijk overleg echter niet bevestigd dat dit een terechte aanname is, dus deze onzekerheid blijft voorsnog bestaan. Privaatrechtelijk heeft Stichting Slingeland ziekenhuis geen afspraken terzake gemaakt met zorgverzekeraars, anders dan verwerking van de aandachtspunten zoals opgenomen in het landelijke omzetonderzoek en het bepalen van de toekomstige handelswijze op nieuwe doelmatigheidsaspecten. De uit de genoemde werkzaamheden en controles voortvloeiende beste inschatting van het financieel effect op de omzet en daarmee samenhangende posten is verwerkt in deze jaarrekening.

3. Toerekening van de contractafspraken met de zorgverzekeraars op schadejaar aan het boekjaar en afwikkeling oude jaren

Stichting Slingeland ziekenhuis heeft met de zorgverzekeraars voor 2016 schadelastafspraken op basis van aanneemsommen (3 contracten, 80%), plafonddafspraken (2 contracten, 17%) en prijsafspraken (4 contracten, 3%) gemaakt. Toerekening van de schadelastafspraken aan het boekjaar 2016 heeft plaatsgevonden op basis van een beste schatting van het voortgangpercentage ultimo 2016 in lijn met de Handreiking omzetverantwoording, rekening houdend met de verwachte effecten van het rechtmatigheidsonderzoek. Deze correcties zijn conform de Handreiking omzetverantwoording op de omzet 2016 in mindering gebracht en waar nodig verwerkt in de waardering van het onderhanden werk ultimo 2016.

De uiteindelijke uitkomsten zullen later blijken uit de afrekeningen met zorgverzekeraars. In deze jaarrekening is de beste inschatting van het financieel effect op de omzet en daarmee samenhangende posten verwerkt.

Ook afrekening van oude schadelastjaren met zorgverzekeraars kan nog tot nagekomen effecten leiden. Stichting Slingeland ziekenhuis heeft de jaren tot en met 2012 afgerekend. Voor de jaren 2013 t/m 2016 bestaat nog geen overeenstemming. De overvulling en onderzekerheden over deze jaren zijn reeds in de balans verwerkt.

4. Overgangsregeling kapitaallasten

Stichting Slingeland ziekenhuis heeft op basis van de beleidsregel Garantieregeling kapitaallasten 2013-2016 (BR/CU-2139) en de door de NZa beschikbaar gestelde formulieren berekend op welke suppletie Stichting Slingeland ziekenhuis recht heeft. Op basis van de berekeningen komt de Stichting Slingeland ziekenhuis tot de (voorlopige) conclusie dat er geen rechten zijn tot suppletie.

Conclusie Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur heeft ten behoeve van de bepaling van het resultaat en de financiële positie de best mogelijke schattingen gemaakt op basis van de beschikbare informatie, onder andere met betrekking tot bovenstaande aspecten van de omzetverantwoording. De Raad van Bestuur is van mening dat, met voornoemde toelichting, de jaarrekening het vereiste inzicht geeft in het resultaat en de financiële positie van Stichting Slingeland Ziekenhuis op basis van de ons nu bekende feiten en omstandigheden.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Gebbruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Consolidatie

Op grond van artikel 7, lid 5 en 6, van de Regeling verslaggeving WTZi is de volgende stichting buiten de consolidatie gebleven, omdat deze als steunstichting wordt aangemerkt:

- Stichting Kapel Slingeland Ziekenhuis te Doetinchem.

Op grond van artikel 407 BW Titel 9 Boek 2 zijn de volgende vennootschappen wiens gezamenlijke betekenis te verwaarlozen is op het geheel buiten de consolidatie gebleven:

- VasoVaso B.V. te Doetinchem.
- Oude Slinge Beheer B.V. te Doetinchem

5.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Immateriële en materiële vaste activa

De immateriële en materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs, minus eventuele investeringssubsidie, onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

RJ Richtlijn 655 Zorginstellingen is met ingang van boekjaar 2009 aangepast aan het vervallen van het bouwregime en de (voorgenomen) wijzigingen in de bekostiging van de kapitaallasten van het vastgoed. Naar aanleiding van de wijziging van de bekostigingssystematiek is het volgens de richtlijn niet langer toegestaan om de afschrijvingstermijn te baseren op de bekostigingssystematiek. Voor de verwerking en waardering van vaste activa gelden nu de algemene verslaggevingsregels van Titel 9 Boek BW en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving. Dit betekent dat de afschrijvingstermijn afgestemd moet worden op de economische gebruiksduur en dat rekening gehouden moet worden met bijzondere waardevermindering. De afschrijvingstermijnen van immateriële en materiële vaste activa zijn gebaseerd op de verwachte gebruiksduur van het vast actief. In de kostprijs worden de kosten van groot onderhoud opgenomen, zodra deze kosten zich voordoen en aan de activeringscriteria is voldaan. De boekwaarde van de te vervangen bestanddelen wordt dan als gedesinvesteerd beschouwd en ineens ten laste van de winst-en verliesrekening gebracht. Alle overige onderhoudskosten worden direct in de winst- en verliesrekening verwerkt.

Leasing

De beoordeling of een overeenkomst 'leasing' is, vindt plaats op grond van de economische realiteit op het tijdstip van het aangaan van het contract. Het contract wordt aangemerkt als leaseovereenkomst als de nakoming van de overeenkomst afhankelijk is van het gebruik van een specifiek actief of de overeenkomst het recht van het gebruik van een specifiek actief omvat.

• Financiële leasing

In geval van financiële leasing (waarbij de voor- en nadelen verbonden aan de eigendom van het lease-object geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen) wordt het lease-object bij het aangaan van de overeenkomst in de balans verwerkt tegen de reële waarde van het lease-object of, indien dit lager is, tegen de contante waarde van de minimale leasetermijnen. De te betalen leasetermijnen worden op annuïtaire wijze gesplitst in een aflossings- en een rentecomponent, gebaseerd op een vast rentepercentage. De leaseverplichtingen worden exclusief rentecomponent opgenomen onder de langlopende schulden. Het rentecomponent wordt verantwoord in de winst-en-verliesrekening. De relevante activa worden afgeschreven over de economische levensduur van het lease-object.

• Operationele leasing

In geval van operationele leasing worden de leasebetalingen lineair over de leaseperiode ten laste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Financiële vaste activa

Stichting Slingeland Ziekenhuis heeft een deelneming in Vasovaso B.V., Oude Slinge Beheer B.V. en Medirisk.

Niet geconsolideerde deelnemingen waarin de groep invloed van betekenis uitoefent (VasoVaso B.V. en Oude Slinge Beheer B.V.) op het zakelijke en financiële beleid worden tegen de vermogensmutatiemethode gewaardeerd. Voor de bepaling of sprake is van invloed van betekenis worden mede in aanmerking genomen de financiële instrumenten die potentiële stemrechten bevatten. Overeenkomstig de vermogensmutatiemethode worden de deelnemingen in de balans opgenomen tegen het aandeel van de groep in de netto-vermogenswaarde vermeerderd met haar aandeel in de resultaten van de deelnemingen en haar aandeel in de directe mutaties in het eigen vermogen van de deelnemingen vanaf het moment van verwerving, bepaald volgens de grondslagen zoals vermeld in deze jaarrekening, verminderd met haar aandeel in de dividenduitkeringen van de deelnemingen. In de winst-en-verliesrekening wordt het aandeel van de groep in het resultaat van de deelnemingen opgenomen. Indien en voor zover de vennootschap niet zonder beperking uitkering van de positieve resultaten aan haar kan bewerkstelligen, worden de resultaten in een wettelijke reserve opgenomen. Haar aandeel in de rechtstreekse vermogensvermeerderingen en –verminderingen van de deelnemingen wordt ook in de wettelijke reserve opgenomen met uitzondering van herwaarderingen van activa die in de herwaarderingsreserve worden verwerkt.

Indien de waarde van de deelneming volgens de vermogensmutatiemethode nihil is geworden, wordt deze methode niet langer toegepast en blijft de deelneming bij ongewijzigde omstandigheden op nihil gewaardeerd. Hierbij worden andere langlopende belangen in de deelneming die feitelijk worden aangemerkt als een onderdeel van de netto-investering, ook meegenomen. Indien en voor zover geheel of ten dele voor de schulden van de deelneming wordt ingestaan respectievelijk een feitelijke verplichting bestaat de deelneming tot betaling van haar schulden in staat te stellen, wordt een voorziening opgenomen.

Deelnemingen waarin geen invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend (Medirisk), worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs minus eventuele bijzondere waardeverminderingen (lagere marktwaarde). Het dividend wordt als resultaat aangemerkt en verwerkt onder de financiële baten en lasten.

Stichting Slingeland Ziekenhuis heeft het RGC-gebouw verhuurd voor een langere periode, waarvoor de huurder maandelijks een bedrag betaald. Slingeland heeft vastgesteld dat alle belangrijke risico's en voordelen van de eigendom van de bezittingen zijn overgedragen en verantwoordt deze derhalve als financiële lease en wordt gewaardeerd tegen de toekomstige huuropbrengsten (exclusief rentebestandsdelen).

Vaste activa - bijzondere waardeverminderingen

Vaste activa met een lange levensduur worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de geschatte contante waarde van de toekomstige nettokasstromen die het actief naar verwachting zal genereren.

Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen, worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

Vervreemding van vaste activa

Voor verkoop beschikbare activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Voorraden

Voorraden zijn gewaardeerd tegen de gemiddelde verkrijgingsprijs of lagere marktwaarde.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten.

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien instrumenten niet zijn gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

De onderhanden projecten uit hoofde van DBC's worden gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, zijnde de kostprijs van de reeds bestede verrichtingen. Deze kostprijswaardering is voorzien van een winsttopslag om tot de gewenste opbrengstwaardering te komen. De productie van het onderhanden werk is bepaald door de openstaande verrichtingen te koppelen aan de DBC's die ultimo boekjaar openstonden. De schatting van de eindproducten binnen de nieuwe productstructuur DOT vindt plaats op basis van een fractietabel. Op het onderhanden werk worden de voorschotten die ontvangen zijn van verzekeraars in mindering gebracht. Dit geldt tevens voor voorzieningen verlieslatende contracten.

Op de totale forecast (en dus ook het onderhandenwerk) zijn nuancerings toegepast als gevolg van verwachte materiele controles en overschrijdingen van de schadelastafspraken met zorgverzekeraars. De nuancerings in verband met verwachte materiele controles komen voort uit het in 2016 uitgevoerde sefassessment over declaraties van zorgtrajecten uit 2015 en 2016.

Vorderingen

Vorderingen worden opgenomen voor de geamortiseerde kostprijs (nominale waarde). Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Voorzieningen (algemeen)

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld. De rentemutatie van voorzieningen gewaardeerd tegen contante waarde is verantwoord als dotatie aan de voorziening.

Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de

Voorziening onderhoud RGC

De voorziening onderhoud RGC wordt gevormd voor verwachte kosten inzake periodiek onderhoud van het RGC-gebouw. De voorziening is gevormd ter grootte van het naar verwachting in de toekomst verschuldigde

Voorziening aansprakelijkheid

De voorziening aansprakelijkheid is gevormd ter dekking van medische claims. De voorziening is gevormd ter grootte van het naar verwachting in de toekomst verschuldigde bedrag.

Voorziening claims en geschillen

De voorziening claims en geschillen is gevormd voor de materiele controle van zorgverzekeraars en andere mogelijke onderhanden claims en geschillen. De voorziening is gevormd ter grootte van het naar verwachting in de toekomst verschuldigde bedrag.

Voorziening arbeidsongeschiktheid

De voorziening arbeidsongeschiktheid heeft betrekking op het gedurende twee jaar doobetalen van salaris (inclusief werkgeverlasten) aan personeel waarvan op balansdatum bekend is dat zij naar verwachting (gedeeltelijk) arbeidsongeschikt zullen blijven. De voorziening is gevormd ter grootte van het naar verwachting in de toekomst verschuldigde bedrag.

Voorziening reorganisatiekosten

De voorziening reorganisatiekosten betreft een voorziening bestemd voor de garantiesalarissen en organisatieontwikkeling van overige afdelingen.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Voorziening persoonlijk budget levensfase (toerekening aan jaren)

De voorziening persoonlijk budget levensfase (PBL) betreft een voorziening uit hoofde van een CAO verplichting in het kader van de overgangsregeling 55+. Het persoonlijk budget levensfase kwalificeert als een beloning met opbouw van rechten. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst eenmalig uit te keren PBL-uren. De berekening is gebaseerd op de CAO-bepalingen, blijfkans, leeftijd en resterende dienstjaren tot het bereiken van de 55-jarige leeftijd.

Daarnaast betreft de voorziening persoonlijk budget levensfase (PLB) tevens de opgebouwde urensaldi PLB door de medewerkers per 31 december 2016. Dit gedeelte van de voorziening wordt gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Voorziening jubileumverplichtingen

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd.

Schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs (nominale waarde). De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

5.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben, uitgaande van historische kosten. Verliezen worden verantwoord als deze voorzienbaar zijn; baten worden verantwoord als deze gerealiseerd zijn.

Baten (waaronder nagekomen budgetaanpassingen) en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend.

Opbrengsten

Omzet

De omzet DBC's en DBC-zorgproducten betreft de daadwerkelijke gefactureerde DBC's en DBC-zorgproducten en de mutatie in de onderhanden projecten uit hoofde van DBC's en DBC-zorgproducten. In de omzet zijn eveneens de overige producten opgenomen. Stichting Slingeland ziekenhuis heeft bij de omzetbepaling de Handreiking omzetverantwoording gevolgd.

Personele kosten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de resultatenrekening voorzover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Pensioenen

Stichting Slingeland Ziekenhuis heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij Slingeland Ziekenhuis. De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. Slingeland Ziekenhuis betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Per 1 januari 2015 gelden nieuwe regels voor pensioenfonds. Daarbij behoort ook een nieuwe berekening van de dekkingsgraad. De 'nieuwe' dekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden. Door een gemiddelde te gebruiken, zal de dekkingsgraad nu minder sterk schommelen. In december 2016 bedroeg de dekkingsgraad 90,1%. Het vereiste niveau van de dekkingsgraad is 127%. Het pensioenfonds verwacht volgens het herstelplan binnen 12 jaar hieraan te kunnen voldoen en voorziet geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren. Slingeland Ziekenhuis heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Slingeland Ziekenhuis heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat Slingeland Ziekenhuis zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door de groep gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de winst-en-verliesrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt.

5.1.4.4 Grondslagen van segmentering

In de jaarrekening is geen segmentering toegepast, omdat Slingeland geen segmentering kent in haar bedrijfsvoering.

5.1.4.5 Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen en het bankkrediet opgenomen onder de kortlopende schulden. Ontvangen en betaalde rente zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

1. Materiële vaste activa

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Bedrijfsgebouwen en terreinen	22.457	25.618
Machines en installaties	11.585	11.716
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	27.298	26.895
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	785	2.190
	<u>62.125</u>	<u>66.419</u>
<i>Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>		
	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	66.419	66.588
Bij: investeringen	8.024	11.980
Af: afschrijvingen	12.318	12.149
	<u>62.125</u>	<u>66.419</u>
Boekwaarde per 31 december	<u>62.125</u>	<u>66.419</u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.6. Een overzicht van de onderhanden en gereedgekomen projecten is opgenomen onder 5.1.8. De afschrijvingstermijnen worden vanaf 2013 op onderdelen van de activa aangepast aan de voorgenomen nieuwbouw en verhuizing in 2023. Deze (versnelde) afschrijving zijn verantwoord als reguliere afschrijvingskosten. In 2016 3,3 miljoen aan versnelde afschrijving in 2015 2,7 miljoen.

De periodieke bedrijfswaardeberekening is op basis van een meerjarenliquiditeitsmodel uitgevoerd in 4 scenario's met wisselende rekenrentes en groeiprognoze. De berekende bedrijfswaarde was in alle uitkomsten hoger dan de actuele boekwaarde, zodat bijzondere waardevermindering / impairment niet aan de orde is.

2. Financiële vaste activa

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Overige deelnemingen	119	738
Overige vorderingen	11.615	12.201
	<u>11.734</u>	<u>12.939</u>
<i>Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:</i>		
	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	12.939	12.892
Kapitaalstortingen	88	633
Resultaat deelnemingen	-707	0
Ontvangen dividend / aflossing leningen	-579	-579
Amortisatie (dis)agio	-7	-7
	<u>11.734</u>	<u>12.939</u>
Boekwaarde per 31 december	<u>11.734</u>	<u>12.939</u>

Toelichting:

Het financieel vast actief ziet toe op de verhuur van het RGC gebouw gedurende een contractperiode van 40 jaar.

De nominale waarde van de toekomstige minimale leasebetaling per balansdatum is : € 578.884 (< 1 jaar)

In 2016 is tevens het belang in Oude Slinge BV (€ 87.500) opgenomen onder de financiële vaste activa.

Het aandelenpakket van Medirisk is in 2016 afgewaardeerd tot nihil.

In 2012 is tenslotte disagio betaald over nieuw aangetrokken leningen. Deze disagio wordt afgeschreven overeenkomstig de duur van de aangetrokken leningen.

Voor een nadere specificatie van het verloop van de financiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.7.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

3. Voorraden

De specificatie is als volgt:

	31-dec-16	31-dec-15
	€	€
Medische middelen	940	969
Voedingsmiddelen	55	56
Hulpmiddelen	1.597	1.512
Overige voorraden	150	169
Totaal voorraden	<u>2.742</u>	<u>2.705</u>

Toelichting:

De mutatie van de voorraadwaarde is veroorzaakt door een toename van de voorraad hulpmiddelen. Het betreft hierbij de voorraad voor de O.K.. Daarentegen is de voorraadpositie van de Apotheek per 31-12-2016 € 29.000 lager dan ultimo 2015. Er is geen voorziening voor incurante voorraden.

4. Debiteuren en overige vorderingen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-16	31-dec-15
	€	€
Vorderingen op debiteuren	8.402	11.176
Vorderingen op gelieerde debiteuren	83	0
Nog te factureren omzet DBC's / DBC-zorgproducten	9.477	10.904
Vooruitbetaalde bedragen	687	561
Nog te ontvangen bedragen	4.614	2.768
Totaal debiteuren en overige vorderingen	<u>23.263</u>	<u>25.409</u>

Toelichting:

Op de vorderingen op debiteuren zijn geen (€ 4.541.000 in 2015) tijdelijke voorschotten van zorgverzekeraars in mindering gebracht. De voorziening debiteuren ultimo 2016 bedraagt € 410.000 (€ 400.000 in 2015) en is eveneens in mindering gebracht op het saldo debiteuren. Na het rondkomen in het tweede kwartaal van de prijsafspraken met de zorgverzekeraars en de ontvangsten van de betalingen hiervan binnen 30 dagen, heeft de debiteurenstand zich genormaliseerd naar € 8,5 miljoen. Hierdoor was er ultimo 2016 geen saldo tijdelijke voorschotten van zorgverzekeraars (€ 4.541.000 ultimo 2015). De voorziening debiteuren ultimo 2016 bedraagt € 410.000 (€ 400.000 in 2015) en is in mindering gebracht op het saldo debiteuren. De post nog te factureren betreft gesloten trajecten die klaar staan voor facturatie. De daling van het saldo ten opzichte van 2015 wordt eveneens veroorzaakt door het eerder rondkomen van contractering 2016 in vergelijking met 2015.

Bij Vooruitbetaalde bedragen zorgt een factuur betreffende Compagnoncurcus 2017 (€ 87.000) voor de stijging t.o.v. 2015. De factuur zal in 2017 worden doorberekend aan de desbetreffende deelnemers. De stijging bij nog te ontvangen bedragen wordt veroorzaakt door een toename bij de post Subsidie AIOS en CZO van € 2,3 miljoen.

5. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-16	31-dec-15
	€	€
Bankrekeningen	27.218	31.821
Kassen	4	8
Totaal liquide middelen	<u>27.222</u>	<u>31.829</u>

Toelichting:

De rekeningcourantlimiet van Slingeland bedraagt € 15 miljoen. Voor de rekeningcourant zijn negatieve pledge, positieve pledge en pari passu als zekerheid gesteld. Deze kredietfaciliteit is in 2016 niet gebruikt. De liquide middelen staan ter vrije beschikking.

Berekening solvabiliteitsratio	$\frac{\text{Eigen vermogen}}{\text{Totaal vermogen}}$	€ 43.346	x 100% =	34,11%
Slingeland Ziekenhuis 2016		€ 127.086		

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

PASSIVA

6. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	31-dec-16	31-dec-15
	€	€
Kapitaal	1.861	1.861
Bestemmingsreserves	0	0
Bestemmingsfondsen	0	0
Algemene en overige reserves	41.485	38.886
Totaal eigen vermogen	<u>43.346</u>	<u>40.747</u>

Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2016	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2016
	€	€	€	€
Kapitaal	1.861	0	0	1.861
Totaal kapitaal	<u>1.861</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>1.861</u>

Algemene en overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2016	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2016
	€	€	€	€
Reserve aanvaardbare kosten (voormalig)	29.500	0	0	29.500
Algemene reserve	6.296	2.599	0	8.895
Huisvesting	3.090	0	0	3.090
Totaal algemene en overige reserves	<u>38.886</u>	<u>2.599</u>	<u>0</u>	<u>41.485</u>

7. Voorzieningen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2016	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-2016
	€	€	€	€	€
Voorziening onderhoud RGC	111	95	138	0	68
Voorziening PLB-uren	5.948	1.732	1.088	0	6.592
Voorziening aansprakelijkheid	1.058	517	276	400	899
Voorziening claims em geschillen	145	836	174	0	807
Voorziening jubilea	1.166	278	98	0	1.346
Voorziening reorganisatie	510	410	525	0	395
Voorziening arbeidsongeschiktheid	431	179	401	0	209
Totaal voorzieningen	<u>9.369</u>	<u>4.047</u>	<u>2.700</u>	<u>400</u>	<u>10.316</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-dec-2016
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	2.310
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	8.006
hiervan > 5 jaar	0

Toelichting per categorie voorziening:

- De voorziening Onderhoud voor het RGC gebouw wordt gevormd uit de huuropbrengsten van de huurder GGNNet.
- De voorziening PLB is gevormd voor de opgebouwde rechten en de specifieke overgangsregeling van het Persoonlijk Levensfase Budget tegen een disconteringsvoet van 1,4%. Toename wordt in belangrijke mate veroorzaakt doordat reeds eerder toegekende plb uren (cao-regeling) niet worden besteed aan het verlofopname.
- De voorziening Aansprakelijkheid is gevormd ter dekking van onderhavige claims. Vanwege herwaardering van deze voorziening valt ultimo 2016 € 400.000 vrij.
- De voorziening Claims en geschillen is gevormd voor de materiele controles en andere mogelijke onderhanden claims en geschillen.
- De voorziening Jubilea is gevormd ter dekking van toekomstige jubileum uitkeringen tegen een disconteringsvoet van 1,4%
- De voorziening Reorganisatie zal worden aangewend voor toekomstige reorganisatiekosten. De voorziening bestaat uit de organisatie-ontwikkelingen van overige afdelingen.
- De voorziening Arbeidsongeschiktheid is gevormd voor de medewerkers die langdurig arbeidsongeschiktheid dreigen te raken.

De voorzieningen overgangsregeling PLB-uren en Jubilea worden gewaardeerd tegen de contante waarde. De overige voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

PASSIVA

8. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Schulden aan banken	29.353	37.330
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	<u>29.353</u>	<u>37.330</u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Stand per 1 januari	40.943	45.635
Bij: nieuwe leningen	0	0
Af: aflossingen	3.627	4.692
Stand per 31 december	<u>37.316</u>	<u>40.943</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	7.963	3.613
Stand langlopende schulden per 31 december	<u>29.353</u>	<u>37.330</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	7.963	3.613
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	29.353	37.330
hiervan > 5 jaar	23.074	25.751

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden.
De aflossingsverplichtingen komend boekjaar zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

Toelichting:

Op alle leningen zijn reguliere aflossingen uitgevoerd en alle leningen zijn volledig geborgd bij het Waarborgfonds voor de zorgsector. De stijging in de aflossingsverplichting wordt veroorzaakt doordat 1 lening per 1 januari 2017 wordt overgesloten (€ 5 miljoen) en hierdoor onderdeel uitmaakt van de aflossingsverplichting komend boekjaar. In 2016 is 1 lening versneld afgelost.

De reële waarde van de leningen is € 37.316.000 (2015: € 40.943.000).

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

9. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

De specificatie is als volgt:

	2016	2015
	€	€
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten	-13.893	-12.348
Af: ontvangen voorschotten	14.196	17.245
Schadelastcontracten	6.670	3.562
Totaal onderhanden werk	6.973	8.459

De specificatie per categorie DBC's / DBC-zorgproducten is als volgt weer te geven:

Stroom DBC's / DBC-zorgproducten	Gerealiseerde kosten en toegerekende winst	Af: verwerkte verliezen	Af: ontvangen voorschotten	Saldo per 31-12-2016
	€	€	€	€
Onderhanden werk	-13.893	-6.670	-14.196	6.973
Totaal (onderhanden werk)	-13.893	-6.670	-14.196	6.973

Toelichting:

De overvulling van de schadelastcontracten is gestegen met € 3,1 miljoen. De overvulling is per saldo gestegen door hogere productie en hogere prijzen. Het aandeel selfassessment hierin bedraagt € 0,8 miljoen en heeft een verlagend effect op de overvulling. Daarnaast zijn de voorschotten van zorgverzekeraars voor het OHW gedaald door terugbetalingen. De stijging van het onderhanden werk wordt veroorzaakt door een prijs- en volume-effect.

10. Schulden uit hoofde van financieringstekort en schulden uit hoofde van financieringoverschot

	t/m 2013	2014	2015	2016	totaal
	€	€	€	€	€
Saldo per 1 januari	3.793	0	0	0	3.793
Financieringsverschil boekjaar				0	0
Correcties voorgaande jaren	0	0	0		0
Betalingen/ontvangsten	-3.786	0	0		-3.786
Subtotaal mutatie boekjaar	-3.786	0	0	0	-3.786
Saldo per 31 december	7	0	0	0	7
				31-dec-16	31-dec-15
				€	€
Waarvan gepresenteerd als:					
- schulden uit hoofde van financieringoverschot				7	3.793
				-7	-3.793

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

11. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Crediteuren	4.190	4.644
Aflossingsverplichtingen komend boekjaar langlopende leningen	7.963	3.613
Belastingen en premies sociale verzekeringen	2.866	3.627
Schulden terzake pensioenen	913	808
Nog te betalen salarissen	980	977
Terugbetalingsverplichtingen zorgverzekeraars oude jaren	7.872	9.211
Overige schulden:	5.571	10.392
Nog te betalen kosten	3.380	2.970
Vakantiegeld	2.727	2.671
Vakantiedagen	339	349
Overige overlopende passiva	290	341
Totaal overige kortlopende schulden	<u>37.091</u>	<u>39.603</u>

Toelichting:

De kortlopende schulden zijn ultimo 2016 € 2,5 miljoen lager dan in 2015. Deze daling wordt veroorzaakt doordat ultimo 2015 de afwikkeling van oude systematiek (2014) en verrekening van resultaatdeling 2015 gereserveerd stond. Ultimo 2016 is er geen resultaatdeling en de afwikkeling oude systematiek voor 2015 is verrekend. De daling bij de terugbetalingsverplichtingen zorgverzekeraars oude jaren wordt gerealiseerd door de terugbetaling van schadelastjaar 2014 (€ 4,0 miljoen), daarentegen is deze post gestegen met het opvoeren van de schadelastjaar 2015 (€ 2,6 miljoen). De belastingen en premies zijn ultimo 2016 € 0,8 miljoen lager. Deze daling wordt veroorzaakt door de bate voor reservering pro-rata btw oude jaren (€ 0,8 miljoen). Daarentegen is de post aflossingsverplichtingen komend boekjaar langlopende leningen fors hoger doordat de omzetting van 1 lening (hoofdsom € 5 miljoen) volledig op deze post staat verantwoord.

12. Financiële instrumenten

Algemeen

Het Slingeland ziekenhuis maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de instelling blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Deze betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen.

Het Slingeland ziekenhuis handelt niet in financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken. Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan het Slingeland ziekenhuis verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten. De contractwaarde of fictieve hoofdsommen van de financiële instrumenten zijn slechts een indicatie van de mate waarin van dergelijke financiële instrumenten gebruik wordt gemaakt en niet van het bedrag van de krediet- of marktrisico's.

Kredietrisico

De vorderingen uit hoofde van handelsdebiteuren zijn voor circa 90% geconcentreerd bij drie grote verzekeraars. Het maximale bedrag aan kredietrisico bedraagt € 410.000.

Renterisico en kasstroomrisico

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen leningen. De leningen worden aangehouden tot het einde van de looptijd. De instelling heeft derhalve als beleid om geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse) rentefluctuaties te beheersen.

Reële waarde

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, effecten, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

13. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa

Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument

Het macrobeheersinstrument kan door de minister van VWS ingezet worden om overschrijdingen van het macrokader zorg terug te vorderen bij instellingen voor medisch specialistische zorg en bij instellingen voor curatieve geestelijke gezondheidszorg. Het macrobeheersinstrument is uitgewerkt in de Aanwijzing macrobeheersmodel instellingen voor medisch specialistische zorg, respectievelijk Aanwijzing Macrobeheersinstrument curatieve geestelijke gezondheidszorg. Ook voor instellingen in andere sectoren kan een Aanwijzing Macrobeheersinstrument van toepassing zijn. Jaarlijks wordt door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) ambtshalve een mbi-omzetplafond vastgesteld. Tevens wordt door de NZa jaarlijks een omzetplafond per instelling vastgesteld, welke afhankelijk is van de realisatie van het mbi-omzetplafond van alle instellingen gezamenlijk. Deze vaststelling vindt plaats nadat door de Minister van VWS de overschrijding van het mbi-omzetplafond uiterlijk vóór 1 december van het opvolgend jaar is gecommuniceerd.

Voor 2016 is het mbi-omzetplafond door de NZa vastgesteld op EUR 21.049 miljoen (prijsniveau 2015).

Bij het opstellen van de jaarrekening 2016 bestaat nog geen inzicht in realisatie van het mbi-omzetplafond over 2016. Stichting Slingeland Ziekenhuis is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van de stichting per 31 december 2016.

De heffingsgrondslag Macrobeheersinstrument is als volgt opgebouwd:	2016	2015
	€	€
Tariefopbrengst van DBC's, DBC-zorgproducten, overige zorgproducten in zowel het gereguleerde als het vrije segment en ZZP's GGZ	151.768	156.872
Verrekenbedrag op grond van de beleidsregel Transitie bekostigingsstructuur medisch specialistische zorg resp. de beleidsregel Verlenging transitie model voor gebudgetteerde zorgaanbieders van gespecialiseerde curatieve GGZ	0	0
Mutatie medisch specialistische zorg in het onderhanden werk	1.545	-4.812
Totaal heffingsgrondslag	153.313	152.060

Meerjarige financiële verplichtingen

Er zijn langlopende onvoorwaardelijke verplichtingen aangaan terzake van erfpacht, huur en operationele leasing.

De geleasede machines strekken tot zekerheid van de leaseverplichting.

De operationele leasing wordt lineair over de leaseperiode in de resultatenrekening verwerkt.

De resterende looptijd kan als volgt worden gespecificeerd:

	Erfpacht	Huur	Leasing	Totaal
	€	€	€	€
Niet langer dan 1 jaar	0	616.539	42.497	659.036
Tussen 1 en 5 jaar	0	981.460	0	981.460
Langer dan 5 jaar	0	0	0	0
	0	1.597.999	42.497	1.640.497

Zekerheden

De Rabobank heeft als zekerheden voor de kredietfaciliteit de volgende zekerheden gesteld:

- Cross Default clause;
- Positive-/negative pledge clause;
- Pari Passu clause;
- Hypotheek van € 76.000.000 inclusief verpanding inventaris;
- Material Adverse Change clause;
- Solvabiliteitsratio van 15%

5.1.6 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en voortuitbetalingen op materiële vaste activa	Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2016						
- aanschafwaarde	82.644	32.233	78.120	2.190	0	195.187
- cumulatieve afschrijvingen	57.026	20.517	51.225	0	0	128.768
Boekwaarde per 1 januari 2016	<u>25.618</u>	<u>11.716</u>	<u>26.895</u>	<u>2.190</u>	<u>0</u>	<u>66.419</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	1.397	1.903	6.129	-1.405	0	8.024
- afschrijvingen	4.558	2.034	5.726	0	0	12.318
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-3.161</u>	<u>-131</u>	<u>403</u>	<u>-1.405</u>	<u>0</u>	<u>-4.294</u>
Stand per 31 december 2016						
- aanschafwaarde	84.041	34.136	84.249	785	0	203.211
- cumulatieve afschrijvingen	61.584	22.551	56.951	0	0	141.086
Boekwaarde per 31 december 2016	<u>22.457</u>	<u>11.585</u>	<u>27.298</u>	<u>785</u>	<u>0</u>	<u>62.125</u>

Afschrijvingspercentage

Vanaf 2013 geen standaard afschrijvingspercentage vanwege versnelde afschrijvingen in verband met de voorgenomen verhuizing in 2023.

5.1.7 MUTATIEOVERZICHT FINANCIËLE VASTE ACTIVA

	Deelnemingen in groepsmaat- schappijen	Overige deelnemingen	Vorderingen op groepsmaat- schappijen	Vorderingen op participanten en op maatschappij- en waarin wordt deelgenomen (overige deelnemingen)	Overige effecten	Vordering op grond van compensa- tieregeling	Overige vorderingen	Totaal
	€	€	€	€	€	€	€	€
Boekwaarde per 1 januari 2016	0	738	0	0	0	0	12.201	12.939
Kapitaalstortingen	0	88	0	0	0	0	0	88
Resultaat deelnemingen	0	-707	0	0	0	0	0	-707
Ontvangen dividend / aflossing leningen	0	0	0	0	0	0	-579	-579
Amortisatie (dis)agio	0	0	0	0	0	0	-7	-7
Boekwaarde per 31 december 2016	<u>0</u>	<u>119</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>11.615</u>	<u>11.734</u>

5.1.8 OVERZICHTEN ONDERHANDEN EN GEREEDGEKOMEN PROJECTEN ULTIMO 2016

5.1.8.1 Overzicht onderhanden projecten ultimo 2016

Projectgegevens			Investerings				Goedkeuringen			
Nummer	Omschrijving	WTZi-type	t/m 2015	2016	t/m 2016		Nominiaal bedrag WTZi	Indexering WTZi	Aangepaste goedkeuring	Jaar van oplevering
					gereed	onder- handen				
			€	€	€	€	€	€	€	
B.2011.I.09	Gezellenlaan Begane grond	Onderhanden werk	78	96	174	0	0	0	0	2016
B.2011.J.02.16	Nieuwbouw	Onderhanden werk	372	866	0	1.238	0	0	0	2022
B.2013.I.01	Vervanging CT	Onderhanden werk	58	0	58	0	0	0	0	2016
B.2013.I.07	Verplaatsen DONC	Onderhanden werk	8	290	298	0	0	0	0	2016
B.2013.I.18	Herinrichten DONC	Onderhanden werk	3	16	19	0	0	0	0	2016
B.2013.J.10	Personenzoekinstallatie	Onderhanden werk	16	117	133	0	0	0	0	2016
B.2015.I.01	Medische gassen	Onderhanden werk	1	65	66	0	0	0	0	2016
B.2015.I.02	SEH	Onderhanden werk	567	563	1.130	0	0	0	0	2016
B.2016.I.07	Videotorens	Onderhanden werk	0	19	0	19	0	0	0	2017
B.2016.I.09	Aanpassingen Radiologie	Onderhanden werk	0	56	0	56	0	0	0	2017
Totaal			1.103	2.088	1.878	1.313	0	0	0	

5.1.8 OVERZICHTEN ONDERHANDEN EN GEREEDGEMAKTE PROJECTEN ULTIMO 2016

5.1.8.2 Overzicht gereedgemaakte projecten ultimo 2016

Projectgegevens				Investerings				Toekomstige lasten	
Nummer	Omschrijving	WTZi-type	Activapost	WTZi	WMG	Overige	Totaal	Afschrijving WTZi	Rentekosten
				€	€	€	€	€	€
B.2011.I.09	Gezellenlaan begane grond	WTZi		174	0	0	174	27	0
B.2013.I.01	Vervanging CT door Cardio-CT op K1	WTZi		58	0	0	58	8	0
B.2013.I.07	Realisatie nieuwe DONC op A1	WTZi		298	0	0	298	45	0
B.2013.I.18	Herinrichten DONC (A0)	WTZi		19	0	0	19	3	0
B.2015.I.02	SEH	WTZi		1.130	0	0	1.130	163	0
B.2010.I.01	Vervanging VOS incl patiënten TV	WTZi		2	0	0	2	0	0
B.2015.J.01	Kleine instandhoudingen 2015	WTZi		17	0	0	17	3	0
B.2015.J.03	I&A infrastructuur 2015	WTZi		21	0	0	21	3	0
B.2016.J.01	Kleine instandhoudingen 2016	WTZi		154	0	0	154	24	0
B.2016.J.03	I&A infrastructuur 2016	WTZi		108	0	0	108	18	0
B.2016.J.04	H&T infrastructuur 2016	WTZi		76	0	0	76	12	0
B.2016.I.01	TechCai vervanging	WTZi		37	0	0	37	6	0
B.2016.I.02	Deelrenovatie 15 x LBK	WTZi		94	0	0	94	15	0
B.2016.I.03	Vervangen UPS SER ruimte ICT	WTZi		14	0	0	14	2	0
B.2016.I.04	Besturing vervangen spoedlift K	WTZi		26	0	0	26	4	0
B.2016.I.05	Vervanging UPS'en MML/KCHL	WTZi		8	0	0	8	1	0
B.2016.I.08	Extra trafo's	WTZi		7	0	0	7	1	0
B.2015.J.02.01	LTOP 2015 Gebouwen	WTZi		22	0	0	22	3	0
B.2015.J.02.06	LTOP 2015 Koudeopwekking en distributie	WTZi		10	0	0	10	1	0
B.2016.J.02.01	LTOP 2016 Gebouwen	WTZi		304	0	0	304	47	0
B.2016.J.02.02	LTOP 2016 Terreinen	WTZi		5	0	0	5	1	0
B.2016.J.02.03	LTOP 2016 Medische gas voorzieningen	WTZi		89	0	0	89	13	0
B.2016.J.02.04	LTOP 2016 Warmteopwekking en distributie	WTZi		85	0	0	85	13	0
B.2016.J.02.05	LTOP 2016 Verwarming	WTZi		4	0	0	4	1	0
B.2016.J.02.06	LTOP 2016 Koudeopwekking en distributie	WTZi		19	0	0	19	3	0
B.2016.J.02.07	LTOP 2016 Luchtbehandeling	WTZi		113	0	0	113	17	0
B.2016.J.02.08	LTOP 2016 Liften	WTZi		30	0	0	30	5	0
B.2016.J.02.10	LTOP 2016 Medische gas voorzieningen	WTZi		10	0	0	10	2	0
B.2016.J.02.12	LTOP 2016 Beveiliging	WTZi		1	0	0	1	0	0
B.2016.J.02.13	LTOP 2016 Afvoersystemen	WTZi		1	0	0	1	0	0
B.2016.J.02.14	LTOP 2016 Keukeninstallaties	WTZi		1	0	0	1	0	0
B.2013.J.02.02	Brandveiligheid	WTZi		164	0	0	164	26	0
B.2013.J.02.10	Personenzoekinstallatie	WTZi		133	0	0	133	20	0
B.2015.I.01	Medische gassen	WTZi		66	0	0	66	10	0
Totaal				3.300	0	0	3.300	497	0

BIJLAGE

5.1.9 Overzicht langlopende schulden ultimo 2016

Leninggever	Afsluit-datum	Hoofd-som	Totale loop-tijd	Soort lening	Werke-lijke-rente	Restschuld 31 december 2015	Nieuwe leningen in 2016	Aflossing in 2016	Restschuld 31 december 2016	Rest-schuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2016	Aflos-sings-wijze	Aflos-sing 2017	Gestelde zekerheden
		€			%	€	€	€	€	€			€	
B.N.G.	1-6-1988	9.076	41	Onderhands	4,66%	3.176	0	227	2.949	1.815	13	Lineair	227	waarborgfonds
B.N.G.	1-12-1988	6.807	41	Onderhands	4,92%	2.382	0	170	2.212	1.361	13	Lineair	170	waarborgfonds
B.N.G.	24-2-1989	4.538	40	Onderhands	2,83%	1.588	0	113	1.475	908	13	Lineair	113	waarborgfonds
Agrarische voedselvoorz	16-6-1997	488	20	Onderhands	6,17%	39	0	39	0	0	0	Lineair	0	rijksgarantie
B.N.G.	1-7-2011	2.723	20	Onderhands	3,64%	2.144	0	136	2.008	1.327	14,75	Lineair	136	waarborgfonds
Prebon Yamane/NWB Bank	9-8-2004	4.300	15	Onderhands	4,31%	1.147	0	287	860	0	3	Lineair	287	waarborgfonds
B.N.G.	2-6-2008	19.000	40	Onderhands	4,57%	15.438	0	475	14.963	12.588	31,5	Lineair	475	waarborgfonds
B.N.G.	9-6-2008	10.000	8	Onderhands	4,42%	625	0	625	0	0	0	Lineair	0	waarborgfonds
Rabobank	3-7-2009	4.538	20	Onderhands	4,47%	3.176	0	227	2.949	1.815	13	Lineair	227	waarborgfonds
B.N.G.	1-7-2011	10.000	11	Onderhands	3,26%	6.250	0	1.000	5.250	250	5,25	Lineair	5.250	waarborgfonds
N.W.B.	2-1-2017		5	Onderhands	0,04%	0	0	0	0	0	5,25	Lineair	750	waarborgfonds
N.W.B.	1-7-2011	4.000	20	Onderhands	3,91%	3.250	0	200	3.050	2.050	15,25	Lineair	200	waarborgfonds
B.N.G.	1-4-2014	1.920	15	Onderhands	2,78%	1.728	0	128	1.600	960	14,5	Lineair	128	waarborgfonds
Totaal						40.943	0	3.627	37.316	23.074			7.963	

5.1.10 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

BATEN

14. Opbrengsten zorgprestaties

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2016</u> €	<u>2015</u> €
Opbrengsten zorgverzekeringswet (exclusief subsidies)	153.313	152.060
Overige zorgprestaties	1.042	895
Totaal	<u>154.355</u>	<u>152.955</u>

Toelichting:

De stijging van de opbrengsten zorgverzekeringswet in boekjaar 2016 wordt veroorzaakt doordat het aandeel boekjaar in de schadelastjaar 2016 2% hoger ligt dan in 2015. Dit impliceert een stijging van € 3,0 miljoen. Tevens zijn contracten geïndexeerd voor een bedrag van € 1,4 miljoen. Daarentegen is er in 2016 geen eenmalige vrijval oude jaren in de zorgopbrengsten in tegenstelling tot 2015 (€ 3,1 miljoen).

15. Subsidies

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2016</u> €	<u>2015</u> €
Beschikbaarheidsbijdragen Opleidingen	2.348	2.404
Overige subsidies, waaronder loonkostensubsidies en EU-subsidies	1.626	1.618
Totaal	<u>3.974</u>	<u>4.022</u>

Toelichting:

De subsidie zijn in 2016 lager dan in 2015. Dit wordt veroorzaakt door een lagere subsidie beschikbaarheidsbijdragen AIOS en CZO (-/- € 56.000). Daarentegen is de subsidie kwaliteitsimpuls in 2016 (licht) hoger dan in 2015.

16. Overige bedrijfsopbrengsten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2016</u> €	<u>2015</u> €
Overige dienstverlening (waaronder 2e-4e geldstroom UMC's voor onderzoek)	8.081	6.778
Totaal	<u>8.081</u>	<u>6.778</u>

Toelichting:

De stijging van de overige opbrengsten zit vooral bij de doorbelasting van algemeen en administratief personeel (+ € 1.040.000). De stijging wordt veroorzaakt doordat er meer personeelsdiensten worden doorbelast naar het MSB en naar het Streek-ziekenhuis Koningin Beatrix grootste opbrengstsoorten in 2016 zijn doorbelasting geneesmiddelen (€ 1.337.000), parkeeropbrengsten (€ 876.000) en doorbelasting aan de medische staf (€ 751.000).

5.1.10 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

LASTEN

17. Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Lonen en salarissen	61.276	58.926
Sociale lasten	9.387	8.874
Pensioenpremies	5.135	5.005
Andere personeelskosten	2.397	2.173
Subtotaal	78.195	74.978
Personeel niet in loondienst	1.286	1.326
Totaal personeelskosten	<u>79.481</u>	<u>76.304</u>
Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per segment:		
Ziekenhuiszorg	1.032	1.026
Overige dienstverlening	241	255
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	<u>1.273</u>	<u>1.281</u>

Toelichting:

De personele kosten stijgen met € 3.177.000, deze stijging wordt veroorzaakt door cao-effect (+ 0,9 miljoen), opgenomen voorziening voor ORT tijdens verlof (+ € 0,6 miljoen), stijging sociale lasten (€ 0,5 miljoen) door verhoogd percentage wao-premie en pensioenpremiestijging. Daarnaast zijn de andere personeelskosten (€ 0,2 miljoen) hoger dan in 2016 als gevolg van hogere studiekosten en nabetaling afdrachtsvermindering onderwijs.

18. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Afschrijvingen:		
- materiële vaste activa	12.318	12.149
Totaal afschrijvingen	<u>12.318</u>	<u>12.149</u>

Toelichting:

Vanaf 2013 zijn de afschrijvingskosten hoger door de beperking van de levensduur van de materiele vaste activa in verband met de voorgenomen verhuizing in 2023. De in 2016 aangeschafte medische en facilitaire inventaris wordt ook versneld afgeschreven ivm de voorgenomen verhuizing.
 2016 : € 3,3 miljoen
 2015 : € 2,7 miljoen

5.1.10 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

LASTEN

19. Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten

De specificatie is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Honorarium vrijgevestigd specialisten	25.149	21.964
Totaal	<u>25.149</u>	<u>21.964</u>

Toelichting:

De kosten van het honorarium vrijgevestigd specialisten is gestegen met € 3,2 miljoen. Deze stijging wordt veroorzaakt door nieuwe systematiek waardoor in 2016 een volledig boekjaar in de kosten wordt verantwoord (€ 2,0 miljoen), schadelastjaar 2016 (€ 1,9 miljoen): hogere afspraken MSB (15,5% in 2015, 15,75% in 2016) aandeel boekjaar is ten opzichte van 2015 gestegen en hogere schadelastcontracten. Daarentegen is er in 2016 geen resultaatdeling met het MSB (-/- € 0,7 miljoen).

20. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	3.247	3.154
Algemene kosten	7.404	9.500
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	31.470	29.348
Onderhoud en energiekosten:		
- Onderhoud	1.167	1.032
- Energiekosten gas	426	474
- Energiekosten stroom	630	721
- Energie transport en overig	59	53
Subtotaal	<u>2.282</u>	<u>2.280</u>
Huur en leasing	768	1.550
Dotaties en vrijval voorzieningen	240	236
Totaal overige bedrijfskosten	<u>45.411</u>	<u>46.069</u>

Toelichting:

De overige bedrijfskosten zijn met € 0,7 miljoen gedaald. Deze daling wordt veroorzaakt bij de algemene kosten. Deze lagere kosten worden veroorzaakt doordat in 2015 er een incidentale bijdrage aan het MSB was (€ 1 miljoen), tevens is de bate btw pro-rata in 2016 € 0,4 miljoen hoger dan in 2015 door definitieve afspraken over oude jaren. Tenslotte zijn de ICT kosten in 2016 € 0,2 miljoen lager dan in 2015. Tevens zijn de huur en leasingskosten in 2016 € 0,8 miljoen lager in 2016 doordat er geen huurkosten meer waren voor de tijdelijke O.K.. Daarentegen zijn de patient- en bewonersgebonden kosten met € 2,1 miljoen gestegen in 2016. Deze stijging wordt veroorzaakt door de geneesmiddelen (€ 1 miljoen), PA onderzoeken (€ 0,2 miljoen) en knieprotheses (€ 142.000).

5.1.10 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

21. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Rentebaten	74	111
Resultaat deelnemingen	144	0
Overige opbrengsten financiële vaste activa en effecten	692	713
Subtotaal financiële baten	<u>910</u>	<u>824</u>
Rentelasten	-1.616	-1.790
Resultaat deelnemingen	-738	0
Overige financiële lasten	-8	-7
Subtotaal financiële lasten	<u>-2.362</u>	<u>-1.797</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u><u>-1.452</u></u>	<u><u>-973</u></u>

Toelichting:

Het resultaat deelnemingen is per saldo een last van € 594.000. Deze last wordt veroorzaakt door het afwaarderen van de deelneming Medirisk (€ 738.000) en wordt gecompenseerd door de positieve resultaten van Ascon (€ 111.100), Oude Slinge BV (€ 26.500) en VasoVaso BV (€ 6.700). De rentelasten zijn in 2016 verder gedaald doordat de bestaande leningen verder zijn afgelost. De rentebaten zijn in 2016 gedaald door de verlaagde rentepercentage.

5.1.10 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

22. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

bedragen x € 1	C.J.W.M. van Ewijk	G.A.M. Groenendijk	E.L. Bomers
Functiegegevens	Algemeen directeur/bestuurder	Directeur Kliniek en facilitaire zaken	Directeur Patiëntenzorg
Aanvang ³ en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	1,0	1,0
Gewezen topfunctionaris?	nee	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Individueel WNT-maximum⁴	179.000	179.000	179.000
Beloning	192.795	167.966	164.236
Belastbare onkostenvergoedingen	-	102	485
Beloningen betaalbaar op termijn	10.892	10.843	10.836
<i>Subtotaal</i>	203.687	178.911	175.558
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-	-
Totaal bezoldiging	203.687	178.911	175.558
Verplichte motivering indien overschrijding	De bezoldiging van Ewijk vloeit voort uit schriftelijk overeengekomen afspraken voor in werking treding van de regeling bezoldigingsmaxima topfunctionarissen zorg - en jeugdhulp. Het overgangsrecht is ingegaan op 1 januari 2016.		
Gegevens 2015			
Aanvang en einde functievervulling in 2015	1/6 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2015 (in fte)	1,0	1,0	1,0
Beloning	99.762	165.389	161.815
Belastbare onkostenvergoedingen	0	249	0
Beloningen betaalbaar op termijn	6.258	10.693	10.687
Totaal bezoldiging 2015	106.020	176.331	172.502

Het Slingeland Ziekenhuis scoort bij de klasse-indeling 13 punten.
Hierdoor valt het Slingeland Ziekenhuis in Klasse V, bezoldigingsmaxima is € 179.000

5.1.10 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

bedragen x € 1	Fr.C.A. Jaspers	P.A.M. Stortelder	E. Heijink
Functiegegevens	Voorzitter Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht
Aanvang en einde functievulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Individueel WNT-maximum¹²	26.850	17.900	17.900
Beloning	12.000	-	-
Belastbare onkostenvergoedingen	5	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-
<i>Subtotaal</i>	12.005	-	-
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-	-
Totaal bezoldiging	12.005	-	-
Verplichte motivering indien overschrijding			
Gegevens 2015			
Aanvang en einde functievulling in 2015	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Beloning	12.000	-	-
Belastbare onkostenvergoedingen	1.009	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-
Totaal bezoldiging 2015	13.009	-	-

bedragen x € 1	A. van den Wildenberg	M.N. Pieters	C. Bruinsma
Functiegegevens	Voorzitter Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht
Aanvang en einde functievulling in 2016	1/1 - 1/4	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Individueel WNT-maximum¹²	4.463	17.900	17.900
Beloning	2.036	8.000	8.000
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-
<i>Subtotaal</i>		-	-
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-	-
Totaal bezoldiging	2.036	8.000	8.000
Verplichte motivering indien overschrijding			
Gegevens 2015			
Aanvang en einde functievulling in 2015	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Beloning	8.000	8.000	8.000
Belastbare onkostenvergoedingen	497	131	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-
Totaal bezoldiging 2015	8.497	8.131	8.000

5.1.10 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

bedragen x € 1	Lid Medische staf	Lid Medische staf	Lid Medische staf
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	0,9	1,25	0,75
WNT-drempelbedrag bezoldiging¹⁶	161.100	179.000	134.250
Beloning	165.484	170.226	166.154
Belastbare onkostenvergoedingen	115	303	325
Beloningen betaalbaar op termijn	11.361	13.490	9.886
Totaal bezoldiging	176.960	184.019	176.365
Voorgaande functie			
Gegevens 2015			
Functie(s) in 2015	-	-	-
Aanvang en einde functievervulling in 2015	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2015 (in fte)	1,0	1,25	0,75
Beloning	174.351	170.011	158.786
Belastbare onkostenvergoedingen	200	176	160
Beloningen betaalbaar op termijn	10.706	10.703	8.073
Totaal bezoldiging 2015	185.257	180.890	167.019

bedragen x € 1	Lid Medische staf	Lid Medische staf	Lid Medische staf
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	0,9	0,6	0,9
WNT-drempelbedrag bezoldiging¹⁶	161.100	107.400	161.100
Beloning	165.664	114.912	165.326
Belastbare onkostenvergoedingen	144	66	39
Beloningen betaalbaar op termijn	9.783	7.756	11.470
Totaal bezoldiging	175.591	122.734	176.835
Voorgaande functie			
Gegevens 2015			
Functie(s) in 2015	-	-	-
Aanvang en einde functievervulling in 2015	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2015 (in fte)	0,9	0,6	0,9
Beloning	161.590	153.690	159.013
Belastbare onkostenvergoedingen	375	21	177
Beloningen betaalbaar op termijn	9.646	7.437	9.636
Totaal bezoldiging 2015	171.611	161.148	168.826

5.1.10 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

bedragen x € 1	Lid Medische staf	Lid Medische staf	Lid Medische staf
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	0,6	0,55	0,5
WNT-drempelbedrag bezoldiging¹⁶	107.400	98.450	89.500
Beloning	118.045	102.033	90.375
Belastbare onkostenvergoedingen	210	10	-
Beloningen betaalbaar op termijn	8.318	7.125	6.148
Totaal bezoldiging	126.573	109.168	96.523
Voorgaande functie			
Gegevens 2015			
Functie(s) in 2015	-	-	-
Aanvang en einde functievervulling in 2015	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2015 (in fte)	0,6	0,6	0,5
Beloning	107.682	99.220	75.703
Belastbare onkostenvergoedingen	98	175	57
Beloningen betaalbaar op termijn	6.414	5.879	5.517
Totaal bezoldiging 2015	114.194	105.274	81.277

bedragen x € 1	Lid Medische staf
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 5/11
Omvang dienstverband (in fte)	1,0
WNT-drempelbedrag bezoldiging¹⁶	152.027
Beloning	166.424
Belastbare onkostenvergoedingen	-
Beloningen betaalbaar op termijn	8.921
Totaal bezoldiging	175.345
Voorgaande functie	
Gegevens 2015	
Functie(s) in 2015	-
Aanvang en einde functievervulling in 2015	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2015 (in fte)	1,0
Beloning	134.568
Belastbare onkostenvergoedingen	24
Beloningen betaalbaar op termijn	10.741
Totaal bezoldiging 2015	145.333

5.1.10 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

23. Honoraria accountant

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
De honoraria van de accountant over 2016 zijn als volgt:		
1 Controle van de jaarrekening	70.848	67.760
2 Overige controlewerkzaamheden (w.o. Regeling AO/IC en Nacalculatie)	54.300	38.042
Totaal honoraria accountant	<u>125.148</u>	<u>105.802</u>

Toelichting:

De hogere honoraria voor de accountant in 2016 wordt veroorzaakt door aanvullende opdrachten voor o.a. zelfonderzoek met separate verantwoording. Tevens zijn de tarieven geïndexeerd en verhoogd met kantoorkosten.

24. Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de instelling, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

De bezoldiging van de bestuurders en toezichthouders die in het kader van de WNT verantwoord worden, is opgenomen onder punt 22.

25. Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De raad van bestuur van Stichting Slingeland Ziekenhuis heeft de jaarrekening 2016 vastgesteld in de vergadering van 24 april 2017.

De raad van toezicht van de Stichting Slingeland Ziekenhuis heeft de jaarrekening 2016 goedgekeurd in de vergadering van 19 mei 2017.

26. Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in paragraaf 5.1.2.

27. Gebeurtenissen na balansdatum

Stichting Slingeland Ziekenhuis is per 1 januari 2017 bestuurlijk gefuseerd met Stichting Ziekenhuisvoorzieningen Oost-Achterhoek.

De Raad van Bestuur bestaat sinds 1 januari 2017 uit:

De heer C.W.J.M. van Ewijk	Voorzitter
De heer A.J. Kleinlugtenbeld	Lid

De Raad van Toezicht bestaat sinds 1 januari 2017 uit:

De heer A.H. Flierman	Voorzitter
De heer Fr.C.A. Jaspers	Vicevoorzitter
De heer A.H.M. Catau	Lid
De heer E. Heijink	Lid
Mevrouw M.C.V. Idema	Lid
De heer R. van Lambalgen	Lid
Mevrouw M.N. Pieters	Lid
De heer C.L. Bruinsma	Lid

Met ingang van mei 2017 is toegevoegd aan de Raad van Toezicht:

De heer H.J. Sloots	Lid
---------------------	-----

De samenstelling van bestuur en toezicht in 2016 staat gespecificeerd onder nummer 22 vanaf pagina 29.

Ondertekening door bestuurders en toezichhouders

De heer A.H. Flierman
w.g. Voorzitter Raad van Toezicht

De heer C.W.J.M. van Ewijk
w.g. Voorzitter Raad van Bestuur

De heer Fr.C.A. Jaspers
w.g. Vicevoorzitter Raad van Toezicht

De heer A.J. Kleinlugtenbeld
w.g. Lid Raad van Bestuur

De heer A.H.M. Catau
w.g. Lid Raad van Toezicht

De heer E. Heijink
w.g. Lid Raad van Toezicht

Mevrouw M.C.V. Idema
w.g. Lid Raad van Toezicht

De heer R. van Lambalgen
w.g. Lid Raad van Toezicht

Mevrouw M.N. Pieters
w.g. Lid Raad van Toezicht

De heer C.L. Bruinsma
w.g. Lid Raad van Toezicht

De heer H.J. Sloots
w.g. Lid Raad van Toezicht

5.2 OVERIGE GEGEVENS

5.2 OVERIGE GEGEVENS

5.2.1 Statutaire regeling resultaatbestemming

In de statuten is resultaatbestemming niet bepaald.

5.2.2 Nevenvestigingen

Stichting Slingeland Ziekenhuis heeft twee nevenvestigingen in Varsseveld en aan de Gezellenlaan te Doetinchem.

5.2.3 Controleverklaring

De controleverklaring is opgenomen op de volgende pagina.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van toezicht en de raad van bestuur van Stichting Slingeland Ziekenhuis

Verklaring over de in de jaarverslaggeving 2016 opgenomen jaarrekening 2016

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van Stichting Slingeland te Doetinchem gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarverslaggeving opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Slingeland Ziekenhuis op 31 december 2016 en van het resultaat over 2016 in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi.

De jaarrekening bestaat uit:

- ▶ de balans per 31 december 2016;
- ▶ de resultatenrekening over 2016;
- ▶ de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en de Regeling Controleprotocol Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2016 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Slingeland Ziekenhuis zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Geen controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van de klassenindeling bezoldigingsmaximum 2015/2014

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT, de brief van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) d.d. 20 februari 2015 en de Regeling Controleprotocol WNT 2016 hebben wij het bezoldigingsmaximum WNT 2015/2014 zoals bepaald en verantwoord door Stichting Slingeland Ziekenhuis als uitgangspunt gehanteerd voor onze controle en hebben wij geen werkzaamheden verricht op de totstandkoming van dit bezoldigingsmaximum 2015/2014.

Verklaring over de in de jaarverslaggeving 2016 opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat de jaarverslaggeving 2016 andere informatie, die bestaat uit:

- ▶ de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- ▶ met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- ▶ alle informatie bevat die op grond van de Regeling verslaggeving WTZi is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten van de Regeling verslaggeving WTZi en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening
De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de RvW. In dit kader is de raad van bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de raad van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de raad van bestuur afwegen of de zorginstelling in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de raad van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de raad van bestuur het voornemen heeft om de zorginstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De raad van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de zorginstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de zorginstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, de Regeling Controleprotocol WNT 2016, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- ▶ het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de zorginstelling;
- ▶ het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de raad van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- ▶ het vaststellen dat de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de zorginstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een zorginstelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- ▶ het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en;
- ▶ het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 19 mei 2017

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. J.C.S.E. Hendriks RA